

Osteopathie bij vruchtbaarheidsproblemen

Interview

Interview met H. Jacobsz Rosier, osteopaat

Osteopathie is een manuele geneeswijze, waarbij gezocht wordt naar de oorzaak van de klachten. Het lichaam is een eenheid van bewegen en functioneren, waarin alle verschillende systemen in evenwicht moeten zijn. Een lichaam dat in balans is, kan dit evenwicht zelf bewaren. Door bijvoorbeeld een trauma, slechte voeding of stress, kan het evenwicht zo verstoord raken, dat er hulp nodig is om het te herstellen. De osteopaat gaat op zoek naar de bewegingsverliezen in het lichaam die ervoor zorgen dat het lichaam zichzelf niet meer herstelt. Door deze bewegingsverliezen te behandelen, krijgt het lichaam zijn zelfgenezend vermogen terug en komt weer in evenwicht. Hierdoor vermindert of verdwijnt de klacht. De osteopaat onderzoekt en behandelt altijd met zijn handen. De osteopaat is geen vervanger van de huisarts. Osteopathie is een complementaire geneeswijze. Klachten waarmee u bij een osteopaat terecht kunt zijn zeer divers: hoofdpijn, migraine, chronische rugklachten, buikklachten, bekkenklachten, whiplash, vermoeidheidsklachten, RSI klachten, klachten in armen, benen, restless legs etc. Uit: folder van de Nederlandse Vereniging voor Osteopathie

Kunt u uitleggen wat een osteopaat doet?

Waar ik als osteopaat naar kijk is naar de beweeglijkheid van organen. Als de normale beweeglijkheid van een orgaan verstoord is, dan gaat het orgaan minder goed werken. Omgekeerd geldt dat als je de beweeglijkheid van een orgaan weet te herstellen, het functioneren van het orgaan kan worden verbeterd. Dit is de kerngedachte van de osteopathie.

Wat kan een osteopaat doen voor vrouwen met vruchtbaarheidsproblemen?

Osteopaten kunnen maar op een heel beperkt gebied invloed uitoefenen bij vruchtbaarheidsproblemen. Eerst overleg ik met iemand tijdens de anamnese wat er al gedaan is, of er bijvoorbeeld grote structurele afwijkingen zijn aangetoond in het ziekenhuis. Daar kan ik niets aan doen. Ik wil verder te weten komen wat de voorgeschiedenis is van een vrouw en wat mogelijk een verkleving kan hebben veroorzaakt: operaties, miskramen, abortus, cysten, blaasontsteking, langdurige obstipatie. Als iemand bijvoorbeeld aangeeft dat zij pijn heeft bij haar ovulatie of pijn bij gemeenschap, dan kunnen dat aanwijzingen zijn voor het bestaan van verklevingen. Dat kan ik onderzoeken en mogelijk behandelen.

In verband met vruchtbaarheidsproblemen bij de vrouw richt ik me op functionele problemen van organen in de buik: eierstokken, baarmoeder en darmen. Daarnaast kan ik iemand ook op hormonaal niveau (hypofyse en hypothalamus) behandelen. Voor het goed functioneren van een eierstok is een bepaalde beweeglijkheid nodig. We weten als osteopaten hoe de beweeglijkheid zou moeten zijn. Ik voel met mijn handen of de eierstok de beweging maakt die hij zou moeten maken. Op het moment dat ik een vermindering voel in de beweging, of helemaal geen beweging, dan ga ik kijken waar het aan ligt. Het kan worden ver-

oorzaakt door een verkleving en die kan ik proberen te herstellen. Op het moment dat ik die verkleving weet te herstellen gaat de eierstok zijn functie beter uitvoeren: het bewaren van eitjes en het laten rijpen van de follikels. Naast de eierstokken richt ik me ook op de baarmoeder. Deze kan bijvoorbeeld helemaal naar achteren gekanteld zijn, slecht beweeglijk zijn of heel laag zitten.

Je kunt met een verzakking gewoon zwanger worden. Maar je kunt wel hard maken dat als dit orgaan slecht functioneert en beperkt beweeglijk is, het de dingen die het zou moeten doen misschien ook minder goed doet. Op het moment dat ik dit ook weer richting 'normaal' herstel kan dit mogelijk een positieve bijdrage leveren. Daarnaast is het zo dat problemen van andere organen in de buik, bijvoorbeeld een verzakking van de dunne darm of dikke darmproblematiek, druk kan geven op de voortplantingsorganen. Dit kan ervoor zorgen dat die organen beklemd komen te zitten. Bijvoorbeeld: het laatste deel van je dikke darm zit constant vol, obstipatie. Dat geeft druk en dan kun je je voorstellen dat dit ook een bewegingsbeperking kan veroorzaken tot zelfs een verkleving aan toe. Al deze organen zitten bij elkaar, dicht tegen elkaar aan in een klein gebied en hebben invloed op elkaar.

Tijdens een behandeling ga ik in eerste instantie uitwendig via de buik met mijn handen proberen te voelen of en waar de verklevingen zitten en ze los proberen te maken. Dat doe ik door te voelen naar de beweeglijkheid tussen dikke darm en de eierstok. Veel verklevingen ontstaan op die plek. Ik kan de beweeglijkheid proberen te herstellen door met mijn handen de darm te manipuleren. De beweeglijkheid van organen test ik met mijn handen op de buik. Als er verklevingen zijn van de eierstokken behandel ik vrouwen ook inwendig (intra vaginaal). Door het inwendig te doen kan ik de betreffende organen het meest rechtstreeks benaderen.

Bij mij zijn er bij kijkoperaties in het ziekenhuis geen verklevingen geconstateerd en door de osteopaat wel, hoe kan dat?

Bij een kijkoperatie kijkt men vanuit het centrum, ter hoogte van je navel, richting je eierstokken. Maar men kan niet achter de eierstok kijken. De ophanging van de eierstok zit vaak aan de achterkant verkleefd, tussen bekken en eierstok. Dit is niet te zien bij een kijkoperatie, omdat je daarbij maar een heel beperkt deel ziet. Er wordt niet gekeken aan de bovenzijde van de eierstok, tussen eierstok en dikke darm. Er wordt globaal gekeken. Men ziet wel de grotere verklevingen, endometriose wordt echt niet gemist. Maar kleine verklevingen kan men niet zien. Daarnaast kan elke operatie zelf ook verklevingen veroorzaken.

Het belangrijke tweede deel van de behandeling is dat ik op hormoonniveau werk. Ik probeer invloed uit te oefenen op de hypofyse en de hypothalamus in de schedel. De hypofyse en hypothalamus zijn voor een groot deel bezig met de hormoonhuishouding, die van belang is voor de vruchtbaarheid. Door behandeling van de schedel, met technieken uit de cranio-sacraaltherapie, kan ik proberen de werking van deze organen te verbeteren. Behandelen via de buik en op hormoonniveau zijn beide manieren die invloed kunnen hebben op het verbeteren van de vruchtbaarheid. Het is maar een beperkt facet waarmee je naar een osteopaat kunt gaan als je vruchtbaarheidsproblemen hebt. Het kan bij sommige mensen een belangrijk facet zijn dat net het verschil kan maken. Gemiddeld zijn er zo'n drie of vier behandelingen nodig om dit soort verklevingen los te maken.

Wat is het opleidingsniveau en de achtergrond van een osteopaat?

Ik heb zelf een opleiding tot fysiotherapeut gedaan, daarna manuele therapie, acupunctuur en toen osteopathie. In Nederland zijn de meeste osteopaten fysiotherapeut. Er zijn een paar arts-osteopaten. In omliggende landen kun je osteopathie aan de universiteit studeren na de middelbare school. In Nederland is het een post-HBO opleiding.

In Nederland wordt osteopathie gezien als een alternatieve geneeswijze. In Frankrijk komt het voor dat osteopaten in een ziekenhuis met gynaecologen samenwerken. Daar word je, als je vruchtbaarheidsproblemen hebt, niet meteen medisch 'gezien', maar eerst functioneel, bijvoorbeeld door een osteopaat. Deze kijkt bijvoorbeeld of er verklevingen zijn en of de beweeglijkheid van de organen in de buik normaal is. Alleen als hij deze niets kan vinden of de klachten heeft behandeld, en het lukt alsnog niet om zwanger te worden, dan krijgen mensen de mogelijkheid om verder te gaan met IUI of IVF. Hier in Nederland zie ik als osteopaat vaak vrouwen die middenin dat traject zitten of soms aan het eind ervan. Zij komen bijvoorbeeld bij een osteopaat terecht omdat ze gaandeweg meer kennis gaan zoeken, gaan googelen en dan op osteopathie stuiten. Gynaecologen en IVF-artsen verwijzen bijna nooit door naar een osteopaat. Dit komt omdat artsen geacht worden volgens de richtlijnen te werken, en deze richten zich alleen op disciplines die tot de reguliere gezondheidszorg behoren. Om deze reden proberen osteopaten regulier te worden. Soms kiest een gynaecoloog er bewust voor om wel door te verwijzen naar een osteopaat, meestal wanneer deze bekend is met goede resultaten.

Is er wetenschappelijk onderzocht of osteopathie inderdaad kan helpen om de vruchtbaarheid van een vrouw te verbeteren?

De technieken waar een osteopaat gebruik van maakt zijn al heel lang geleden beschreven en worden ook al heel lang toegepast, maar naar vruchtbaarheidbeïnvloeding is naar mijn weten geen onderzoek volgens westerse maatstaven gedaan. Ik heb dat wel willen doen, ik had in een onderzoek de beïnvloeding met osteopathie van de eierstok willen meten aan de hand van de ontwikkeling van de follikel. Dit kun je doen door te kijken of er een groter follikel, betere rijping ontstaat na behandeling door een osteopaat. De gynaecoloog vond dit ook een goed onderzoek maar het is niet doorgegaan omdat we er geen budget voor konden krijgen.

Wat zijn uw persoonlijke ervaringen met effecten van de osteopathiebehandeling op de vruchtbaarheid van vrouwen?

Bij één op de vijf vrouwen die bij mij onder behandeling zijn geweest ontstaat na de behandelingen een zwangerschap. Maar deze vrouwen zijn soms ook tegelijkertijd bezig met IVF of IUI. Ik kan er dus eigenlijk geen uitspraken over doen omdat onduidelijk is wat de bijdrage van de osteopathiebehandeling was bij het tot stand komen van de zwangerschap. Er is geen onderzoek naar gedaan, maar ik ga het zelf wel bijhouden. Wat ik nu weet is puur gebaseerd op wat ik terughoor van vrouwen, niets meer dan dat. Er zijn zoveel factoren die een rol kunnen hebben gespeeld dat het lastig is om alleen het effect van osteopathie te bekijken. Maar volgens de vrouwen zelf heeft de osteopathiebehandeling een wezenlijke bijdrage geleverd. Zij zeggen: het heeft dingen doorbroken of dingen mogelijk gemaakt.

Hoe komen mensen bij een osteopaat terecht?

Je hebt geen verwijzing nodig van een arts om een afspraak te kunnen maken met een osteopaat. Je kunt de organisatie benaderen via www.osteopathie.nl. De organisatie kan aangeven welke osteopaten ervaring hebben in het behandelen van vrouwen met vruchtbaarheidsproblemen. Er is namelijk maar een beperkt aantal osteopaten die dit doet. Alle verzekeringen vergoeden osteopathie, de meesten gedeeltelijk en een aantal volledig. Het zit in het aanvullende pakket onder de afdeling alternatieve hulpverlening.

www.osteopathiegouda.nl.

Carin van de Meent